

donije odstopiti ter se je protivila tudi temu, da bi Srbija odstopila oni del Macedonije, ki meji na Grško. Grčija hoče mejiti ob Srbijo.

Rumunija grdo gleda na Bolgarijo, ker si upa rušiti bukareštarski mir, po katerem je tudi Rumunija odvezla na zahrbtnen način lep kos zemlje, Dobručo. Toda ali si bo upala sedaj z orožjem nastopiti proti Bolgariji, je drugo vprašanje. V tem slučaju bi menda mi in Nemčija priskočili Bolgariji proti Rumuniji na pomoč. Zato je prav rekel rumunski politik Filipescu, da se je položaj Rumunije v teku enega leta zelo spremenil, češ: Lani so Avstrijci delali strelske järke in žičnate ovire okoli Budimpešte, letos jih delamo ob ogrsko-rumunski meji.

Sicer pa se še niti Grčija, niti Rumunija ni končno odločila, le Bolgarija ima že strogo začeti po.

Rumunska politika.

Bivši rumunski vojni minister Filipescu, ki je mnogo agitiral za to, da bi Rumunska stopila na stran četverozveze, je dopisniku „Adeverula“ na njegovo vprašanje, kak razloček je med položajem v lanskem letu in letos, odgovoril: Lani so delali strelske järke v Budimpešti, letos pa jih delamo mi za obrambo naše dežele v Predealu. — Dne 2. septembra se nam je reklo, da pride ruska armada v 12. dneh čez Karpat. Takrat sem bil jaz prevaran, zdaj pa ministrski predsednik Bratianu. — In kaj se zgodi sedaj? je vprašal poročevalec. Filipescu je odgovoril: Sedaj moramo čakati, a tako ugodna priljka, kakor smo jo zamudili, ne pride nikoli več.

Kaj pravi berlinski bolgarski poslanik.

„Zeit“ priobčuje razgovor z berlinskim bolgarskim poslanikom, Rizovom, ki je dejal: O vsebini turško-bolgarske pogodbe še ne vem ničesar natančnejšega. Prepričan sem, da bo pogodba obema državama mnogo koristila. Važno je, da so naši odnosi napram Rumuniji in Grški zelo dobri — kakor nekdanji napram Italiji — in da se nam teh dveh držav ni bati. Bolgarska vlada zaupa v bodočnost, ves narod stoji za njo.

Balkanske pravljice.

Pod tem naslovom priobčuje „M. N. N.“ po „Corriere della sera“ naslednjo vest rekega atenskega lista: Pogodba med četverozvezo in Rumunijo naj bi na eni strani vezala četverozvezo, da ne bo preje sklenila miru, predno ne bo imela Rumunija Bukovine in Banata s Temešvarom, Rumunija pa bi bila obvezana udariti na Avstrijo, ne skleniti posebnega miru, izročiti Bolgarom Dobručo, oziroma poslati proti Bolgarom, ako bi napadli Srbijo, posebno armado.

Angleška kupila Portugalsko.

Portugalska zbornica in senat sta dovolila 150 milijonov frankov za novo oborožitev. Angleška je baje dala Portugalski 200 milijonov frankov posojila pod pogojem, da se na strani četverozveze dejanski udeležijo vojske. Na Azorih in Madejri dobe Angleži trajna oporišča za svoje brodovje. Ustanovi se veliko število tvornic v Lizbonu, v Oportu in na imenovanih otokih.

Na Angleškem.

Na Angleškem razburja vprašanje, ali se naj vpelje splošna vojna dolžnost, ljudi vedno bolj. Posebno delavci so proti splošni vojni dolžnosti, ker se bojijo, da bodo morali v vojsko, dočim si bodo meščani znali prislepariti svobodo.

Poštni predpisi.

Na merodajnem mestu smo povprašali, kje bi tical vzrok, da tolikokrat ne dobijo naslovljeni pisem in pošiljatev. Odgovor je bil kratak: ker ljudje še vedno ne uvažujejo poštnih predpisov in se torej tudi njihove pošiljke ne morejo izvrševati.

Največkrat nimajo pisma naslova odpošiljatelja, ali pa ne dovolj natančnega. Takšnih pisem leži po poštnih in cenzurnih uradnih kvadratih. In kdo je temu vzrok? Gotovo ne pošte, ampak vsak sam, ki ne upošteva poštnih predpisov.

Poštnine prasta so samo odprta pisma (seveda tudi vse dopisnice) na volne naslove, kakor: na vojaštvo, na volne pošte, delavcem v vojni službi, vojakom-bolnikom v bolnišnicah. Vsa ta pisma pa smejo imeti samo pisanje. — Na vse gori omenjene naslove, četudi tedaj vojaške, pa niso poštne proste pošiljke kot: vzorci, mali cvetki do 35 dg s kakršnokoli vsebino ali blagom, n. pr.: s pisanim papirjem, z dopisnicami, s smodkami, z robei, itd. Koliko je plačati poštnine, se izve na pošti. Vsi takšni mali zaviti ki pa ne smejo imeti nobenega pisanja, pač pa tudi zunaj razvden naslov odpošiljatelja.

Časopisov, knjižnic, kakoršnihkoli, ne sme nihče pošiljati brez doličene znamke in tudi ne nikomur, tedaj tudi vojakom ne, ampak morajo biti vsi frankirani z znamko, kakor je običajno pri križnih

zaviti sploh, po večji ali manjši teži. Časopise pošiljati z znamkami za časopise imajo pravico samo uradništva in zažrešča doličnih listov in nikar druge osebe. Nadalje je strogo prepovedano, v časopisih pisati, besede in stavke polčrtavati, pozdravljati itd., ker takšne časopise se pošlje nazaj ali pa največkrat tudi v koš. Čudimo se, da proti vsem tem predpisom grešijo velikokrat tudi izobraženi odpošiljatelji, kakor se lahko sodi po pisavi. Škoda je že za znamke, katerih se na ta lahkomišeln način veliko uniči in škoda za čas in trud! Končno pa ima žalost naslovilenc, ki vedno zaman pričakuje pošiljke od svojcev.

Glede pisanja pisem in dopisnic se nadalje opozarja na odlok trgovskega ministrstva, da povzroča uporaba neobičajne pisave in neobičajnega jezika navadno velike zamude; največkrat pa se takapisma ne odpošljejo. Prepovedana je tedaj skrivna in dogovorjena pisava, pisava za slepe ali pisava s kislino.

Pošne zavitke (pakete) se lahko pošilja sedaj do preklica na sledeče številke vojni poštne uradov: 10, 14, 17, 34, 45, 46, 48, 53, 55, 61, 65, 69, 73, 76, 78, 81, 85, 88, 91, 93, 95, 98, 106, 109, 113, 119, 157, 207, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 223, 224, 251, 254, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 317, 318, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 601, 602, 603, 604, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 620, 630. — Paketi se zamorejo oddajati samo v pondeljek, torek in sredo vsakega tedna. V zavojih pa se ne sme nahajati takšno blago, ki bi se znalo po daljšem ležanju na pošti pokvari. Lahko bi se namreč zgodilo, da bi se dovlačje te pošiljke v vojni poštne uradom zavleklo v sled operacijskih okoliščin.

Razne novice.

Novi lavantinski kanonik. Cesar je č. g. kn. šk. dvornega kaplana dr. Ivana Tomažiča imenoval za kanonika lavantinskega katedralnega kapitelja. Cestitamo!

Duhovniška vest. Č. g. Franc Močnik, kaplan pri Sv. Tomažu pri Ormožu nastopi dne 1. oktobra kot župnik pri Sv. Štefanu pri Zusmu.

Spremembe pri č. frančiškanih. Iz Maribora pride o. Fulgencij Trafela v Nazaret, o. Bernardin Mlakar pa v Gorico v Maribor. Za župnika pri Sv. Trojici v Slov. goricah je imenovan o. Nikolaj Meznarič; od Sv. Trojice so prestavljeni v Gorico o. Benvenut Winkler, v Brežice o. Fortunat Goli in o. Dioniz Dušek k Mariji Pomagaj Brežje na Gorenškem. V Brežice pride o. Krizogon Tjštler iz Pazina. K Sv. Trojici v Slov. goricah so prestavljeni: o. Fructuos Frank iz Nazarja, o. Joahim Kosenica z Brezij in o. Alojzij Lipej iz Ljubljane. Frančiškani s gimnazije se prestavi iz Gorice v Kamnik: kot lektorji pridejo tje: o. Eduard Raustehar, o. Hadrijan Kokol, o. Gratus Heric, o. Evstahij Berlec. Bogoslovci 4. letnika pridejo iz Kamnika v Maribor, in sicer: o. Engelbert Klasine, o. Solan Cimerman, o. Benjamin Petrič in o. Gabriel Planinšek. Vsi ostali letniki frančiškanskega bogoslovja pridejo v Ljubljano.

Novi slovenski vojni kurat. Prekmurski list „Novine“ poročajo, da je soboški kaplan č. g. Jožef Krautz imenovan za vojnega kurata. Č. g. Krautz je že odjetoval na odkazano mesto.

Ogrski Slovenci se veselijo slovenskega čtiva. Glasilo ogrskih Slovencev „Novine“ piše: „Jedno veselje slovensko čtivo, esče vogri se za nje potegujejo. Drugo me nikaj ne veseli, kak to, kda novine pa knjige dobin; pa ne samo me, liki vse moje slovenske pajdaše pa esče magare. Tei me tidi sploh spavlja, če že storo pa došim Novine, ka njim e žnjih opet morem razpiti, kaj je novoga.“ (Kolenko Stefan z G. Bistrice, domobranec 20-ga pešpolka.) — V istem listu piše Anton Gorza z Gornje Bistrice med drugim: „K meni pride ordinare in mi poda v roke vkup poviti snopek, pogledam i gori odprem, ka ovaram? „Novine“ in „Marijine Listi“ W gori sam skočo od veselja, snze se me pčevale, ino sam si mislo: kak je smileni lübi Jezuš ino bl. Dev. Marija, ka sta prišla pred mene i vošla velko batrinost, štero tū gol re morem napisati. Ze 13 mesev trpim ino se matram med tujinci, ali zdaj pa kak sam vesel, kda preberem te rende, z šterimi se kak z materijo pogovarjam.“

Vsem Slovincem in Slovenkam! Zrebanje velike loterije Slovenske Straže se nepreklicno vrši v torek, dne 26. oktobra t. l. Dober mesec imamo torej samo do zrebanja. Vsi naši darovi naj se zato v tem mesecu z največjo požrtvovalnostjo osredotočijo na to loterijo, ki je namenjena v podporo revnim otrokom, ter vdovam in sirotam padlih vojakov in invalidom. Čim lepši bo uspeh te loterije, več bodo dobili tudi naši slejci. Loterija obsega 1715 dobitkov v skupni vrednosti 20.000 K. Glavni dobiček v vrednosti 5000 K. Srečka samo 1 K. Ali je treba še kaj priporočilnih besedi? Sramota bi bila za Slovence, ako bi sami ne pojmlili velikega pomena in plemenitega namena te loterije. Zato takoj pišite po srečke na loterijo Slovenske Straže v Ljubljano. Zahtevajte povsod takoj srečke Slovenske Straže! Naberite takoj po kronicah med znanci in znankami za srečke in naročite na skupni naslov več srečk skupno. Kdor za dom i-

ma srce — naj ima zanj tudi dejanja. Do dne 26. oktobra delajmo vsi za loterijo Slovenske Straže! Sijajen uspeh loterije Slovenske Straže naj briše narodu solze!

Kadet Jakob Sturm padel. Kadet Šalamun nam piše dne 15. septembra z italijanskega bojišča: Junaško se boreč ob mejniku naše prelepe slovenske domovine, je padel v divjem boju Kadet Jakob Sturm, na čelu svojega voja. Ze tretji mesec je rajni kljuboval ob zeleni Soči grozljiv italijanskim navalom, a sedaj ga je pokosila bridka smrt. Vsi, ki smo ga poznali, obžalujemo njegovo usodo; saj nam je bil v vsakem oziru zvest tovariš in prijatelj. Vrlému junaku bodi slovenska zemljica lahka! — Padli junak je bil doma iz Slovenske Bistrice in je bil edini sin. Njegov brat je padel na severnem bojišču. Jakob Sturm je bil vnet član naše katoliške dijaške organizacije in organizator mariborskega Orla.

Janko Koser. Dne 3. septembra je na severnem bojišču padel pravnik-všokosolec Janko Koser, poročnik pri oddelku strojnih pušk. Rajni je bil vzor slovenskega katoliškega dijaka in izborni organizator. Rodom je bil iz St. Lovrenca v Slov. goricah iz dobroznane vrle Koserjeve družine. Svetila vrlému junaku večna luč!

Se živi. Kadet A Hrašovec nam piše dne 12. septembra z južnega bojišča: Uljudno Vam naznanjam, da g. praporščak Julij Dermovšek dosedaj še prav veselo živi in pije v strelskih jarkih v huce med nami in da ga — kakor se poroča v „Sl. Gosp.“ od 9. sept. t. l. — nikakor ni zadela granata. Kot njegov osebni prijatelj, ki sem vsak dan večkrat z njim skupaj, Vam dam to na znanje. — (Mi smo do tčno vsepneli po ljubljanskih listih. Uredništvo.)

Novi narednik. Z južnega bojišča se nam piše dne 13. sept.: Naznanjam Vam, da je naš vrl somišljenik Janez Mikša, doma od Sv. Marka niže Ptujja, dosedaj četovodja pri tretji stotnji 87. pešpolka, imenovan za narednika istotam. Obezem Vam pošljam pozdrave z južnega bojišča! Antoi Veržan, doma iz Dobja pri Planini.

Odlikovani slovenski vojaki. Srečni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetlinje je dobil ognjčar 11. pdj. top. p. Avgust Pintar. Zlato hrabrostno svetinjo so dobili: desetik 17. pp. Brat Josip, praporščak Tütinger Bruno in strešmošter Pleil Josip, oba pri 5. drag. p. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: kadeta Raschke Robert in Šušter Henrik, narednik Primesnik Matija in poddesetik Pirkler Ivan, vsi štirje pri 7. pp.; praporščak Kornherr Josip, narednika Lipovž in Zorfa Franc, četovodji Bratovič Jurij in Čuk Karel, desetnika Koršir Alfred in Martinčič Ivan, poddesetnik Logar Filip in infanterist Alessio Peter, vseh devet pri 97. pp.; desetnika Hafner Anton in Warter Josip, dragonca Puff Alojzij in Vengust Franc, vsi štirje pri 5. drag. p.; desetik Franc Birk, saperji Gril Josip, Lagarič Franc, Milnerič Josip, Stergar Rok in Vnuk Jurij, vsi pri 3. sap. bat. Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: četovodja Gregorat Anton, Meze Anton in Tuta Ivan, desetnika Marzola Franc in razem F., poddesetnik Černe Pavel, infanterista Gomžel Leopold in Pretner Franc, vseh osam pri 97. pp. stražmojster Strauß Matija, titulanni stražmojster Kuder-natsch Franc, četovodji Brenko Franc in Morizzi Ivan, desetnika Mlekuš Josip in Weissenbach Simon, patr. vodje Offner Franc, Stronegger Anton in Sauritz Ivan, dragonci Aleš Jernej, Ferlež Mvrčin, Fras Rudolf, Guček Ivan, Hafner Rajmund, Ogrinc Matija in Voglar Ivan, vseh 15 pri 5. drag. p.; četovodja Senta Jakob, predmojstra Ogrizek Albin in Černič Rupert, vsi trije pri 3. polj. havb. p.; desetik, tit. narednik Bratuš Vinko, pionirji Klemenčič Anton, Meše Josip, Puher Vinko in Uhl Karlo, vsi pri 3. pion. bat.; četovodji Bradaš Milan in Semenič Filip, desetik Kosmina Filip, poddesetik Lindner Jakob, saperji Bauer Josip, Beve Viktor, Blazina Josip, Boscarol Anton, Elsnič Ivan, Glavan Anton, Hotko Ferdinand, Kawulog, Kerschbaum Rudolf, Kozele Franc, Lončarič Alojzij, Lauruk, Letič, Meraša Alojzij, Moztetič Anton, Seiler Stefan, Zaccaria Peter, vsi pri 3. sap. bat., lovec 20. lov. bat. Kosmajč Avgust. Bronasti hrabrostno svetinjo je dobil poročnik 47. pp. Bratko Ernest, desetik raz. skl. Polare Ivan v Bovecu in kadet 20. lov. bat. Vrečko Anton; predmojster Furian Liberij, vojni predmojstri Celron Franc, Kralj Peter, Petek Jakob, Rakovnc Peter, Repenšek Franc, Ročko Jakob, Slemenik Viktor in Vičič Franc, topničar Rojac Andrej, vsi pri 8. polj. top. p. Povelstvo jugozahodne fronte je podelilo srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste rez. naredniku kadetaspirantu 87. pp. Matija Zdravec. Bronasto hrabrostno svetinjo pa lovec Ignacu Jarem, Ivanu Kočevar, Francu Naglič in Miroslavu Prinčič, vsi štirje pri 7. lov. bat.

Dragonci se priporočajo za šopke. Dragonci Franc Smerkež z Bizeliskega nam piše: Sprijemite najljepše pozdrave z južnega bojišča in zahvalo slovenskih dragoncev za tedenskega obiskovalca „Slov. Gospodarja“, kotega prejemam redno vsak teden. Godi se nam dobro ter komaj čakam, da udeležimo po izdalski butici, ki se je predznila siliti v naše slovensko ozemlje. Naročite pa slovenskim dekletom, da nam pripravijo šopke, kadar se povrnemo kot zmagovaleci! Zato se posebno priporočamo slovenski fantje-dragonci! Mnogo pozdravov!

Zopetno prebiranje črnovojnikov. Odredilo se je zopetno prebiranje črnovojniških zavezancev, rojenih v letih 1873 do vstevskega leta 1877, kakor tudi letnikov 1891, 1895 in 1896. Vsi moški teh letnikov se

Št. Peter pri Mariboru. Prav pogosto pišejo naši vojaki: med nami nam poročajo nekateri prav lepe in zanimive reči. O nekaterih zopet nimamo nobenega glasu, drugi pa so že zmigali zdravi in veseli, čeravno so že v ognju celo leto ali pa leta. Nekatere je bolezen potrla in spravila v bolnice, odkoder pa si želijo tretikrat na bojišče. Eden izmed teh bolanih

* **Ljutomer.** Dne 17. septembra je umrla v radgonski bolnišnici po dolgi in mučni bolezni tržanka

* **Krompir in fižol.** Ministrstvo je izdalo te dni dve novi odredbi: Prva določuje najvišje cene za krompir, druga pa naznanja, da se bo fižol in vse strošnice v bližnjem času prevzemalo po vojno-žitno-prometnem zavodu. Najvišje cene za krompir stopijo v veljavo s 1. oktobrom in znašajo za jedilni krompir meseca oktobra in novembra 8 K za 100 kg, za krmilni krompir pa v isti dobi 7 K. Od novembra do maja pa se cena zviša na 10 in 11 K. V veletrgovini ne smejo te cene zvišati za 40 v in pri drobni prodaji za 40% nad najvišjo ceno, ki jo ima določena veletrgovina.

Ob Savi in spodnji Drini artilerijski boji in manjše praske. Na mestih Požarevac in Veliko Gradište so naši metalni bombe.

Prav dobro pomagalo!
F. PRULL,
mestna lekarna pri c. kr. orlu
Maribor, Glavni trg šte. 15 462

* **Ljutomer.** Dne 17. septembra je umrla v radgonski bolnišnici po dolgi in mučni bolezni tržanka

* **Krompir in fižol.** Ministrstvo je izdalo te dni dve novi odredbi: Prva določuje najvišje cene za krompir, druga pa naznanja, da se bo fižol in vse strošice v bližnjem času prevzelo po vojno-žitno-prometnem zavodu. Najvišje cene za krompir stopijo v veljavo s 1. oktobrom in znašajo za jedilni krompir meseca oktobra in novembra 8 K za 100 kg, za krmilni krompir pa v isti dobi 7 K. Od novembra do maja pa se cena zviša na 10 in 11 K. V veletrgovini smejo te cene zvišati za 40 v in pri drobni prodaji za 40% nad najvišjo ceno, ki jo ima določena veletrgovina.

Ob Savi in spodnji Držini artilerijski boji in manjše praske. Na mestih Požarevac in Veliko Gradište so naši metalni bombe.

Prav dobro pomagalo!
F. PRULL,
mesna lekarna pri c. kr. orlu
Maribor, Glavni trg štey. 15 462